

De Koude oorlog

De Koude Oorlog hield de wereld een kleine vijf decennia in een beangstigende greep. De VS en Sovjet-Unie en hun ideologieën stonden lijnrecht tegenover elkaar onder dreiging van atoomgeweld. Toch is het veel ingewikkelder: Na de val van het IJzeren Gordijn gingen archieven open, waardoor een veel genuanceerdere visie mogelijk werd. De huidige 'nieuwe Koude Oorlog' nodigt er toe uit hier opnieuw naar te kijken.

Het wordt steeds duidelijker dat hoewel de tweespalt tussen het door de Verenigde Staten aangevoerde kapitalistische westen en het door de Sovjet-Unie geleide communistische oosten tot de kern van het conflict behoorde, er zeker ook andere verhaallijnen door de koudeoorlogsgeschiedenis heenlopen.

De Koude Oorlog moet worden begrepen binnen een bredere context van de wereldwijde politieke, economische, sociale en culturele ontwikkelingen. Daarbij moet worden opgemerkt dat sommige van die ontwikkelingen al ruimschoots begonnen zijn voordat de Koude Oorlog losbarstte, terwijl andere ontwikkelingen tot de dag van vandaag doorgaan. De Koude Oorlog kan daarom niet enkel worden opgevat als de geschiedenis van de internationale betrekkingen tussen de twee hoofdrolspelers maar moet worden gezien als een hoofdstuk wereldgeschiedenis. De Koude Oorlog is daarmee een geschiedenis die de grenzen van staten overschrijdt.

Uiteraard staan we ook stil bij de overeenkomsten en verschillen met de 'nieuwe koude oorlog' van onze eigen tijd.

Programma:

1. Inleiding: De koude oorlog als wereldgeschiedenis. Het voorspel: Communisme & kapitalisme tussen 1917-1941

2. Een kortstondig onwaarschijnlijk bondgenootschap: 1941-1945
3. De eerste spanningen tussen 'West' en 'Oost': 1945-1947
4. Het hoogtepunt van de Koude Oorlog 1948-1953
5. Chroesjtsjovs dooi: 1953-1961
6. Terug naar versterkt antagonisme 1961-1968
7. Een tweede detente: 1969-1976
8. De jaren '80: van wederopleving naar ontspanning: 1977-1988
9. Het einde van de Koude oorlog: het mirakel van 1989 en het uiteenvallen van de Sovjet-Unie
10. Conclusies: 'The end of history': de Koude Oorlog nader beschouwd

Afbeelding: Wikimedia Commons

Cursusnummer	X25WV-2F03
Docent	<i>Nicolaas Kraft van Ermel-Nijland</i> Nicolaas A. Kraft van Ermel-Nijland is historicus en gespecialiseerd in de contemporaine geschiedenis van Rusland, Oekraïne en Polen; zijn bredere expertise is gelegen in de Europese geschiedenis van de 20ste eeuw. In 2020 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit Groningen op een proefschrift, getiteld: <i>On the crossroads of history. Politics of history in Ukraine and questions of identity in Post-Cold War Europe (1991–2019)</i>.
Vakgebied	Geschiedenis
Seizoen	2025 winter/voorjaar
Dag	Dinsdag
Inschrijven voor	di 14 jan. 2025
Tijd	10.00-12.00
Cursusdata	28-jan., 04-feb., 11-feb., 25-feb., 04-mrt., 11-mrt., 18-mrt., 25-mrt., 01-apr., 08-apr., 15-apr.
Prijs	€ 275,-

Aantal colleges	10
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie
Opmerkingen	Deze cursus wordt in hybride vorm aangeboden en kan dus ook online worden gevolgd.